

Nagyméltóságú Dr. István Loránt, magyar tud.
egyetemi tanár úr!

Respektus várom!

Mint Eszküztől kezdő Samitványok legnagyobb bíralom-
mal fordulok Nagyméltóságodhoz, mint Hazánk
legjelenebb jelszava- s Elméleti és Képzés albiratá-
sáért is véleményadásáért egy tervezetnek jelölt; bo-
csánataért pedig az alkalmatlan tudni pártko-
dom; de nem fordulhatok senkihez sem oly bíralommal
mint Nagyméltóságodhoz, Parthoz, hogy az illetéke-
lenekhez jutván, példéből megfontalom.

Mint a Természettani dolgok Kezvelője, előzetesen
kísértem meg az itt előforduló jelenségek gyakorlati
alkalmazásait.

Többek között különösen a prismsat kétféle be-
tehető Samitványom tárgyává.

A gázról nyomás és hűtés által előállított folyé-
kony prismsat, mint tudjuk - nagy fűtőerőt fejt ki,
s eljandirozása után keletkező gáz mintha bír: 1.) a
folyékony prismsat mennyiségét és felszínét, 2.) az ex-
panziót létező hőfokhoz (- 76°C-on felül), 3.) a
gázzal betöltendő tér nagyságát, és 4.) a vissza-
kötő nyomás erősségét arányló fűtőerővel, mely
az 1.), 2.) és 4.)-el egyenes-, a 3.)-al pedig fordított
arányban áll.

Am, itt vizsgálván jartagon keverő erőt kísértem meg
hagyó erőül jeltámasztási oly módon, hogy a prismsat
egyáltalán nem vész el, vagy csak igen kevés mennyi-
ségben, mit tekintve, nagy fűtőerője s az általi hűtő-
erőül alkalmazásánál a gőzökkel szemben nagy.

megtakarítás lehetne eszközölni.

Hajtóerőül felhasználását a hővezető tartóval leges gé-
zeret irányítására mellett lehetne legjobban felhasználni.

Egy nagy tartalma, mintegy 1000-1200 atm. ellenállású
házamban volna a folyékony szénax elhelyezése.

Ezrel erősebb által hővezetőt a motor-kegél, mely
ben a magasnyomású gőz gépek mintájára a dugattyú fölé
és alá vezetnek a gép által készült váltókérszűrték segítségével
a szénaxgáz. A dugattyú emelést elvégzett szénax minden
aromban a magasnyomású gépekkel ellentétben nem a
szabad levegőbe kerülnek, hanem a dugattyú eltávolítá-
sánál felnyitott kibocsátócsatlakozásán át egy másik üres tartályba,
a mely folytatásúl egy gyorsan működő lég (gáz) szivattyúval
volna kapcsolva. Ezen gázszivattyú fölé vezetnek levegőt
szükséges, hogy midőn a kibocsátócsatlakozás felnyitott, közvetlen
összeköttetésben legyen azral, illetve a gázszivattyúval, össze-
kötött tartályal, a légvesztést a szénax aromban betölt-
vén, a gyorsan működő szivattyú segítségével továbbítatván
is, a dugattyú ellentéző oldalán a most már működő szén-
axokat nem kell ezen akadályt legyőzni, vagyis a szénaxat
kiszoritani. Nagy munkaképesség, illetve tartózkodása je-
lentőképpen nagyobbíthatók.

A szénax a szivattyú által továbbítatván, közvetlen
egy szűrőbe, illetve szűrőkérszűrtékbe kerülnek, a hol is
szinte ezen gép munkájával folyékony szénaxot alá-
kötnek. Alkalmas kérszűrték segítségével a már folyékony
váltó szénax a főházamba vezetve, mozgása, a kecsk
a motor előtt alkalmasított záró kérszűrték által meg-
szűntetve, az esetlegesen kibocsátott szénax időközön-
ként mellett szinte végteleen volna, d. i. a míg egész-
máskép gépek elhozása nem lenne szükségesé annak
megszaktatását.

A gépeket megfelelő ellenálló képesség mellett, mind
a házamban lévő folyékony szénax, mind pedig az egész
utáni gáz magasabb vagy alacsonyabb hőfokra szűrték
által, például a házamban és a motorig bejövő erősebb
elvezető vékony falú sodronyokból átvitt elektro-

masszív segítségével munkálatokig Petrus szerint no-
velhető volna.

A gépek jövőbeli állapotának ilyen módú összeállítására mel-
lett szinte kimeríthetetlen erővel szolgálhatna, mely például
nagyobb gyárakban alkalmazva a gőzgépeket teljesen jótudná.
Mertem magyarázatosodok, meggyőződésem, hogy megnevezem
azon akadályokat, melyek ezen kivétel leteleződését meg-
akadályozták, avagy megneveztem.

Ugyintén vértelen szerint egyik akadály az, hogy
a Jólételem-rendszer bevezetése a Kivételben
Jólételem alól pütyögve megneveztem.

Ez azonban azáltal, hogy a Jólételem-rendszer szabályainak
Kivételben a rendszer felületéhez bizonyos arányban,
pl. 3:1416: 7854 állana, így az expandáló rendszer a jólé-
telem gázvisszatérési mellett mindig csak bizonyos, ezen
visszatérési mellett, sőt a Kivételben a Kivételben
másodpercenként álló gáz mennyiségéhez képest fej-
lesztene új gázokat. Ezek expandálásának joga köz-
ről feltételezték, nem lehet azonban annyira gyors és kevés
hogy döntő szerepe Jólételem alól vagy arra pütyögjen, így
nem jöhet a processus abnormis körülmények közé, hanem
egyszerűen munkát végez.

Az fejlődése azonban azáltal, ha mesterségesen egész
körében magasabb hőfokra emeljük, jelentős mértékben
nagyobbított, azáltal, ha a gáz is nagyobb hőmérséklet
kötődik ki, - mely az alacsonyabb hőfokra pütyögve azáltal
jelölje erősebbé, azáltal, hogy nagyobb nyomás jelölje által
Jólételem-körrel, - a jelölje nagyobb voltával munkája sok-
sors szerint növelhető, avagy kisebbített.

Mertem magyarázatosodok, meggyőződésem, hogy véleményem
szerint kifejezni, hogy ilyen kivételben gyakorlatilag
értékesíthető-e, illetve összeegyeztethető-e a kivétel a primum-
kötődéssel? Nem ellenjavallatok-e az valamely más kör-
mészeti körülmény által, melyet én a legszorgosabb kutá-
saim mellett sem fedeztem fel primum-kötődésben és a ren-
dszernek a Jólételem, - röviden összefoglalt, sajátosságán

alapító juttatás alá?

Mellettek azt megengedni, hogy mint Cserkői úrné
egyetemünk azon alázatos kérelmére járuljak Nagymel-
tósághoz, megengedjék mint még tapasztalható
nagybecsű tanácsot adni annak gyakorlati kiviteléhez
és hogy mint lehetne ezt legelőszörübben intézkö-
tani.

Alkalmatlanságomért Nagymel-
tóságot kérem, kegyes jóindulatáért ezt

Nagymel-
tóság alázatos szolgálója:

Sándor (Arad megye)
1895 márcz 20-án

Gyöffy József
Egyetem tanácsnok.